

ćenosti i objektivnosti. Da su ovu građu obrađivali drugi autori, rezultat bi zasigurno bio drugačiji. Ova je ekipa na sud javnosti dala knjigu na kojoj je radila u dobroj vjeri, s dobronamjernošću i punom odgovornošću. Mežebitni propusti, pogreške ili nepotpunosti nisu namjerne. Smatramo da je marom autorskoga tima i izdavanjem ove monografije stvorena solidna osnovica i poslana poruka za zamah daljnim istraživanjima o geografskim i povijesnim značajkama samoborskoga kraja.

Adolf MALIĆ

JELA MARESIĆ, VLADIMIR MIHOLEK, OPIS I RJEČNIK ĐURĐEVAČKOGA GOVORA, GRADSKA KNJIŽNICA, ĐURĐEVAC 2011., STR. 890

Nakon sjajnog rječnika kajkavskog govora Gole (Ivan Večenaj, dr. sc. Mijo Lončarić), sada je tiskan i znanstveno uređen rječnik kajkavskog govora Đurđevca. Prvenstveno zahvaljujući sustavnim istraživanjima hrvatskih jezikoslovaca, a posebice Zavoda za lingvistička istraživanja HAZU, te podravskih znanstvenika Mije Lončarića, prof. dr. sc. Velimira Piškorca, dr. sc. Jele Maresić i drugih, možemo se pohvaliti istraženošću jezičnoga blaga Podravine i Bilogore. Sveobuhvatnost i znanstvena prezentacija Rječnika đurđevačkoga govora bez sumnje pripada u sam vrh takvih izdanja u ovom dijelu Europe.

Starinske kajkavske riječi Đurđevca zapisivao je od 1988. godine đurđevečki pjesnik i pisac Vladimir Miholek (Đurđevac, 1962.), prikupivši do kraja 2010. godine oko 13.500 kajkavskih riječi i izraza. Tu građu stručno je obradila i valorizirala upraviteljica Zavoda za lingvistička istraživanja HAZU dr. sc. Jela Maresić (Podravske Sesvete, 1961.). Dakako, ona je dodala i rezultate svojih prikupljanja i istraživanja, jer je 2000. doktorirala na temi Morfologija podravskih govora. Rječniku je dodala i temeljit opis đurđevačkoga govora, te drugu potrebnu opremu, kao i popis literature. Nakon rječnika nalazi se i popis đurđevečkih narodnih poslova, narodnih vjerovanja, brojalica, rugalica, uzrečica u stihovima, te uzrečica u obliku pitanja i odgovora.

Govor Đurđevca pripada podravskom dijalektu kajkavskoga narječja hrvatskog jezika. Tom narječju pripada većina govora istočno od Koprivnice, sve do Podravske Sesvete. Glavna obilježja toga govora su ograničenje naglaske na posljednja dva sloga akcenatske cjeline ili pojedinačne riječi i ukidanje intonacije fonološke opreke. Za taj je govor karakterističan i šesteročlani vokalni sustav. Dakako, i đurđevečki govor podložan je sve većim promjenama pod utjecajem hrvatskog književnog jezika i tuđica.

Rječnik đurđevačkoga govora prezentira u ovoj knjizi 13.500 natuknica poredanih abecednim redom, a tu je još i nekoliko tisuća višečlanih frazema i sveza riječi. Ova leksikografska građa pripada različitim semantičkim poljima – čovjek i njegove svakodnevne aktivnosti, kućni poslovi, kućna proizvodnja, poljoprivredni poslovi, oruđe i alati, zanimanja, rodbinski nazivi, vjerski život, biljke, životinje, kultura, šport itd. U rječnik je uvršten i znatan broj imena – toponimi, antroponimi, mikrotoponimi, imena blagdana, fitonimi i brojni drugi.

Sve natuknice stručno su obrađene i označene, tako da su jasne izgovorne odrednice – naglasak, nenaglašene dužine i izgovorne vrijednosti glasova. Iza svake natuknice navedena je i njezina morfološka odrednica, značenje na hrvatskom književnom govoru, a znatan broj natuknica ima i konkretne primjere uporabe u kontekstu. Ovako koncipiran rječnik, s temeljitim objašnjenjima, svakako je poticajan za daljnja jezikoslovna istraživanja u đurđevačkoj Podravini.

Dragutin FELETAR